

N Handelsagentuurovereenkomsten A2
MH/SL/AS
865-2021

Brussel, 7 december 2021

ADVIES

over

**TWEE WETSVORSTELLEN BETREFFENDE DE
HANDELSAGENTUUROVEREENKOMSTEN**

(goedgekeurd door het bureau op 4 november 2021,
bekrachtigd door de algemene vergadering van de Hoge Raad op 7 december 2021)

Op 7 oktober 2021 heeft de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO van de heer Stefaan Van Hecke, voorzitter van de commissie voor Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda, een adviesvraag ontvangen over twee samengevoegde wetsvoorstellen.

Na raadpleging van de betrokken organisaties heeft het bureau van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO op 4 november 2021 onderstaand advies uitgebracht, dat werd bekrachtigd door de algemene vergadering van de Hoge Raad op 7 december 2021.

CONTEXT

Deze twee wetsvoorstellen¹ beogen het invoeren van een wijziging in Boek X van het Wetboek van economisch recht (WER) met betrekking tot de regelgeving inzake de handelsagentuurovereenkomsten.

Het doel van deze voorstellen is de handelsagenten, en meer in het bijzonder de zelfstandige bank- en verzekeringsagenten, te beschermen tegen de eenzijdige kostenverhogingen opgelegd door de principaal.

STANDPUNT

Zoals aangegeven in de memorie van toelichting, had de Hoge Raad dit probleem reeds aan de orde gesteld in zijn advies van 28 oktober 2015 over de hervorming van Boek X van het Wetboek van economisch recht. Hij verheugt zich erover dat er rekening wordt gehouden met deze problematiek.

Immers, in tegenstelling tot de gereguleerde bescherming tegen een eenzijdige commissiewijziging, biedt Boek X van het WER inzake de handelsagentuurovereenkomsten geen bescherming tegen het eenzijdig verhogen of opleggen van kosten door de principaal. De principalen maken echter gebruik van dit achterpoortje om te beperken wat de agenten ontvangen. Om te verhinderen dat deze laatsten een verbreking van de handelsagentuurovereenkomst inroepen naar aanleiding van een commissiewijziging, gaan de principalen immers over tot een eenzijdige verhoging of doorrekening van de kosten.

In diezelfde geest is het ook belangrijk dat het de principaal niet toegestaan is kosten op te leggen, te verhogen of verschillend te begroten naargelang de handelsagent een andere handelsactiviteit voert.

De agenten staan hiertegen machteloos. Omdat ze verplicht exclusief moeten werken en quasi altijd een niet-concurrentiebeding in het contract hebben staan, kunnen ze niet anders dan deze verhoging van kosten lijdzaam te ondergaan. Zoals ook wordt opgemerkt in de memorie van toelichting, verliest de handelsagent, indien hij toch beslist de overeenkomst op te zeggen, niet enkel het recht op een vergoeding, maar kan hij de eerste zes maanden ook niet aan de slag gaan voor een andere principaal. Dit is de situatie die de Hoge Raad in de regelgeving verholpen wenste te zien.

¹ - Wetsvoorstel nr. 2109/1 tot wijziging van het Wetboek van economisch recht inzake de handelsagentuurovereenkomsten houdende de bescherming van handelsagenten tegen de eenzijdige verhoging of oplegging van de kosten door de principaal (Kathleen Verhelst);
- Wetsvoorstel nr. 2153/1 tot wijziging van het Wetboek van economisch recht, teneinde agenten te beschermen tegen eenzijdige kostenverhogingen door de principaal (Katrien Houtmeyers, Anneleen Van Bossuyt, Michael Freilich).

Bijgevolg ondersteunt de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO ten volle het wetsvoorstel nr. 2109/1 tot wijziging van het Wetboek van economisch recht inzake de handelsagentuurovereenkomsten houdende de bescherming van handelsagenten tegen de eenzijdige verhoging of oplegging van de kosten door de principaal, dat beantwoordt aan het geformuleerde verzoek en de aan de kaak gestelde uitwassen tegengaat.

CONCLUSIE

De Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO ondersteunt dit wetgevingsinitiatief ten volle en hoopt dat deze bescherming tot stand kan worden gebracht.
